

Handläggare:
Pia Sundqvist
08 508 18 161

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2018-06-14

Uppdatering av nämndens delegeringar till sociala delegationen och förvaltningschefen samt förvaltningschefens vidaredelegeringar

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden uppdrar enligt 6 kap 37 § kommunallagen till sociala delegationen att besluta på nämndens vägnar i de ärendegrupper som redovisas i kapitel 2 i bilagan till förvaltningens tjänsteutlåtande. Beslut som fattas av sociala delegationen anmäls till nämnden i form av protokoll.
2. Nämnden uppdrar enligt 7 kap 5 § kommunallagen till förvaltningschefen att besluta på nämndens vägnar i de ärendegrupper som redovisas i bilagans kapitel 5-14, kolumnen *Ärendegrupp*, med undantag för de ärendegrupper där antingen sociala delegationen eller nämnden själv fattar beslut. Beslut som fattas av förvaltningschefen anmäls med vissa undantag till nämnden på lista och noteras separat i protokollet. Undantagen framgår av förteckningen.
3. Nämnden överlåter enligt 7 kap 6 § kommunallagen till förvaltningschefen att i sin tur, genom vidaredelegering, uppdra åt en annan anställd inom kommunen att fatta beslut i de ärendegrupper som nämnden enligt punkt 2 ovan delegerar till förvaltningschefen. Beslut som fattas enligt vidaredelegering anmäls, med några få undantag, inte till nämnden. Undantagen framgår av förteckningen.
4. Beslut som kan överklagas enligt kommunallagens bestämmelse i 13 kap om laglighetsprövning anmäls till nämnden på lista och noteras separat i protokollet.

5. Under förutsättning av nämndens beslut enligt punkt 2 och 3 ovan anmäler förvaltningschefen de vidaredelegeringar som redovisas i bilagans kapitel 5-14, kolumnen *Delegat (lägsta nivå)*, i de fall där delegaten inte anges vara förvaltningschefen själv. Nämnden lägger denna anmälan till handlingarna.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

André Isaksson
avdelningschef

Sammanfattning

I detta ärende föreslår förvaltningen uppdateringar av nämndens delegeringar till sociala delegationen och till förvaltningschefen. Under förutsättning av nämndens beslut om dessa delegeringar anmäler förvaltningschefen i samma ärende sina vidaredelegeringar till andra tjänstefunktioner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR (personal) och kansli i samråd med övriga avdelningar. Ärendet bedöms vara neutralt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden kan med stöd i 6 kap 37 § kommunallagen (KL) uppdra – delegera – åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även, enligt 7 kap 5 § KL, uppdra åt en anställd att besluta på nämndens vägnar. Om nämnden delegerar beslutanderätt till förvaltningschefen kan nämnden även, enligt 7 kap 6 § KL, överlåta åt hen att i sin tur uppdra åt någon annan anställd inom kommunen att fatta beslutet, så kallad vidaredelegering.

Tanken med delegering och vidaredelegering är att föra ut besluten i detaljfrågor i verksamheten så att nämnd och förvaltningsledning får tid att ägna sig åt övergripande frågor som rör mål, kvalitet, uppföljning och strategisk planering.

Merparten av en nämnds beslut fattas av förvaltningens tjänstepersoner, genom vidaredelegering från förvaltningschefen. Besluten gäller ett stort antal ärendegrupper inom nämndens olika verksamheter. För att hålla ordning på vem som har rätt att fatta beslut i vilka ärenden finns en delegeringsförteckning.

För att fungera som ett tydligt och heltäckande redskap för alla medarbetare, så att beslut verkligen fattas på rätt nivå, innehåller Farsta stadsdelsnämnds delegeringsförteckning samtliga delegeringar och vidaredelegeringar – delegeringar från nämnden till sociala delegationen, till enskilda förtroendevalda och till förvaltningschefen samt vidaredelegeringar från förvaltningschefen till lägre tjänstefunktioner. För att undvika tveksamheter innehåller den också, i ett eget kapitel, de former av ärenden som enligt lag inte får delegeras, där beslut bara får fattas av nämnden själv. Där finns dessutom ett kapitel som beskriver förordnanden, en form av beslutsfattande som inte handlar om delegering utan följer direkt av specifika lagrum i LVU och LVM. Den sortens beslutsfattande sker vid sidan om nämnden, inte istället för nämnden som vid delegeringar.

Förteckningen behöver hållas aktuell avseende ändringar i lagstiftning och i kommunfullmäktiges beslut om nämndernas ansvarsområden. Ibland behöver den också uppdateras utifrån organisatoriska förändringar inom och utanför förvaltningen. Hur nämnden hanterar och kontrollerar sina delegeringar och vidaredelegeringar granskas då och då av Stadsrevisionen, vilket ibland också kan resultera i ett behov av ändringar.

Ärendet

I detta ärende föreslår förvaltningen uppdateringar av nämndens delegeringar till sociala delegationen och till förvaltningschefen. Under förutsättning av nämndens beslut om dessa delegeringar anmäler förvaltningschefen i samma ärende sina vidaredelegeringar till andra tjänstefunktioner.

Nya ärendegrupper och andra tillägg och ändringar markeras i bilagan – delegeringsförteckningen – med röd text. Förvaltningens förslag till strykningar markeras med genomstruken text och grått fält.

Utifrån nya bestämmelser i kommunallagen föreslår förvaltningen dessutom att nämnden tar ställning till en delvis ändrad rutin för anmälan av beslut som fattas enligt delegering och vidaredelegering.

Ny kommunallag ändrar hur delegerade beslut ska anmälas

En viktig förändring i den nya kommunallagen, som trädde i kraft vid årsskiftet, är att alla beslut som fattas enligt delegering inte längre per automatik ska anmälas till nämnden. Samma sak gäller alla beslut som fattas genom vidaredelegering – lagen innehåller inte längre något krav på att de ska anmälas till förvaltningschefen. Istället ska nämnden ta ställning till i vilken utsträckning som både delegerade och vidaredelegerade beslut ska anmälas till den. Detta framgår av 6 kap 40 § och 7 kap 8 § i kommunallagen.

Vissa beslut behöver dock alltid anmälas (alternativt protokollföras särskilt). Det gäller sådana beslut som kan överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap kommunallagen, så kallad laglighetsprövning. Möjligheten till laglighetsprövning är dock begränsad. Den finns inte om det i lag eller annan författning finns särskilda bestämmelser om överklagande. Till exempel kan ett beslut om försörjningsstöd enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen inte överklagas enligt kommunallagen eftersom det kan överklagas enligt bestämmelserna i 16 kap 3 § socialtjänstlagen. Merparten av delegerade och vidaredelegerade beslut kan överklagas enligt annan lagstiftning, och därmed inte enligt kommunallagen.

Ny förvaltningslag börjar gälla den 1 juli

En ny förvaltningslag träder i kraft den 1 juli i år. Lagen reformeras och moderniseras för att ytterligare stärka enskildas rättssäkerhet. Förfarandet hos förvaltningsmyndigheterna regleras mer heltäckande än i dag. Vissa allmänna förvaltningsrättsliga principer som har utvecklats i praxis slås fast i uttryckliga bestämmelser och lagen görs därigenom mer lättillgänglig. Lagen innehåller också ett nytt rättsmedel mot långsam handläggning.

Lagändring om kommunplacering av ensamkommande barn

Riksdagen har nyligen beslutat om en ändring i lagen om mottagande av asylsökande m fl (LMA). Ändringen träder i kraft redan den 1 juni i år och innebär att kommunen som huvudprincip ska placera ett anvisat och mottaget ensamkommande barn i ett boende – familjehem, HVB eller annat – inom det egna geografiska området. Barnet får placeras i ett boende i en annan kommun endast om kommunerna har träffat en överenskommelse om placeringen. Villkoret är också att placeringen sker antingen med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller socialtjänstlagen (SoL) eller att det med hänsyn till barnets vårdbehov finns synnerliga skäl.

En överenskommelse ska tecknas för varje enskilt barn. Stockholms stads avtal med olika former av upphandlade boenden är alltså inte tillräckligt.

Överenskommelse om placering ska inte förväxlas med överflyttning av ärende till eller från annan kommun enligt 2 a kap 10-11 §§ SoL.

Ny lag om elektroniska cigaretter utvidgar tillsynsansvaret

Den nya lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som trädde i kraft den 1 juli förra året innebär – liksom tidigare tobakslagen och alkohollagen – ett visst tillsynsansvar för kommunerna. Nämnden har under våren remissbehandlat ett förslag om reglementsändringar som skulle innebära att tillsynen skulle skötas av stadsdelsnämnderna, på samma sätt som de idag sköter tillsynen av försäljning av tobak och folköl. Ett ärende beräknades kunna tas upp i kommunfullmäktige den 11 juni. Nu har kommunstyrelsen meddelat att ärendet om ändrade reglementen istället kommer att vara klart först under hösten. Förvaltningen avvaktar därför med att föreslå delegeringar på detta område tills fullmäktige har tagit ställning.

Rekommendation från Stadsrevisionen

Stadsrevisionen granskade nämndens delegeringsförteckning hösten 2017. Granskningen utmynnade i en rekommendation att nämnden bör förtydliga vad som är delegering respektive vidaredelegering.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Små ändringar i anmälan av delegerade och vidaredelegerade beslut, Paraplylistorna tas bort

Förvaltningen ser inget behov av några större förändringar när det gäller anmälan till nämnden av delegerade och vidaredelegerade beslut. Sociala delegationens beslut föreslås även i fortsättningen anmälas till nämnden, i form av protokoll från delegationens sammanträden. Även beslut som fattas av enskilda ledamöter anmäls till sociala delegationen, och i några få fall – när delegeringen har sin grund i 6 kap 39 § kommunallagen – som separata anmälningsärenden direkt till nämnden. Vad som gäller för olika former av beslut framgår av delegeringsförteckningen.

En mindre ändring föreslås beträffande förvaltningschefens beslut: Några former av beslut, främst inom personalområdet, föreslås i fortsättningen inte anmälas till nämnd. (Vilka det gäller framgår av kapitel 8 och 9 i delegeringsförteckningen.) I övrigt anmäls förvaltningschefens beslut liksom tidigare på lista vid nämndens sammanträden, för att ge nämnden en bra bild av de mer övergripande och centrala beslut som fattas på förvaltningsnivå.

Beslut som fattas enligt förvaltningschefens vidaredelegering föreslås inte heller i fortsättningen anmälas till nämnden, med några få undantag som framgår av förteckningen. De listor över tjänstepersoners beslut i enskilda ärenden som under många år har anmälts till sociala delegationen tas bort. Det handlar om beslut som alltid har fattats enligt vidaredelegering och rutinen att anmäla dem till nämnden via sociala delegationen har därför varit överflödigt. Dessutom är det i ljuset av den nya dataskyddsförordningen, som börjar gälla den 25 maj i år, tveksamt om nämnd och förvaltning bör hantera den sortens känsliga personuppgifter i form av pappersutskriften ur Paraplysystemet. Listorna är inte heller av den karaktären att de ger sociala delegationen någon överblick, utan bara en sådan insyn i enskilda ärenden som är svår att motivera när beslut redan är fattade.

Beslut som kan laglighetsprövas anmäls på lista

Beslut som kan överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap kommunallagen kommer att anmälas till nämnden på den sammanställning där även förvaltningschefens beslut anmäls, och

liksom förvaltningschefens beslut noteras separat i protokollet. Det rör sig om få beslut eftersom den övervägande mängden beslut som fattas enligt delegering och vidaredelegering kan överklagas enligt annan lagstiftning, och därför inte kan laglighetsprövas. Det går dock inte i förväg att ange exakt vilka former av beslut det kan handla om. Den bedömningen får göras från fall till fall av berörda enheter och avdelningar.

Ny förvaltningslag

Den nya förvaltningslagen kommer att föranleda ändrade paragrafhänvisningar i de ärendegrupper där lagen förekommer, i kapitel 6 om överklaganden, ändringar och yttranden. En ärendegrupp kan tas bort eftersom begreppet ”ompröva” inte förekommer i den nya förvaltningslagen. Istället tillkommer några nya ärendegrupper. Förändringarna redovisas redan nu så att delegeringsförteckningen kan uppdateras omedelbart den 1 juli när den nya lagen träder i kraft.

Kommunplacering av ensamkommande barn

Med anledning av ändringen i LMA behöver nämndens delegeringsförteckning kompletteras med en ärendegrupp som avser beslut att teckna överenskommelse med annan kommun om placering i boende. Beslutet kan avse antingen Farstas placering av barn vid boende i annan kommun eller annan kommuns placering vid boende inom vårt geografiska område.

Nytt kapitel om tillsyn och kontroll

Alla ärendegrupper som gäller tillsyn och kontroll – livsmedelskontrollen och tillsynen enligt tobakslagen och alkohollagen – föreslås samlas i ett eget, nytt kapitel i delegeringsförteckningen (se kapitel 7). Tillsynen av försäljning av tobak respektive folköl föreslås dessutom separerats i två olika avsnitt eftersom former och förutsättningar för beslut ser lite olika ut i de båda lagarna. Kapitlet kan sedan kompletteras med ett avsnitt om tillsyn av försäljning av e-cigaretter och påfyllningsbehållare om kommunfullmäktige i höst beslutar att den ska vara en uppgift för stadsdelsnämnderna.

Skillnaden mellan delegerade och vidaredelegerade beslut görs tydligare

För att tillmötesgå Stadsrevisionens rekommendation har förvaltningen gjort tydligare skrivningar i förteckningens inledning,

och även på dess framsida, om vad som är nämndens delegeringar och förvaltningschefens vidaredelegeringar. Även beskrivningen i den inledande texten av hur olika former av beslut ska anmälas har förtydligats.

Övriga ändringar

Förvaltningen föreslår också ett antal andra ändringar, som framgår av markeringar i bilagan. Vissa nya ärendegrupper tillförs, andra ändras för att vara mer korrekta. Några tas bort när besluten inte längre är en uppgift för stadsdelsnämnderna, eller för att en uppgift redan finns inom ett annat verksamhetsområde inom förvaltningen. Ett par ärendegrupper i kapitlet Ekonomi och upphandling som gäller upphandling av varor respektive tjänster slås ihop till en. I några fall förtydligas under vilka omständigheter beslut ska fattas av nämnden eller sociala delegationen.

Även förvaltningschefens ändringar i vidaredelegeringar framgår av markeringar i bilagan.

Förvaltningen föreslår att nämnden fattar de beslut om delegeringar, vidaredelegeringar och anmälan av olika former av beslut som framgår av framsidan i detta tjänsteutlåtande och lägger förvaltningschefens anmälan av vidaredelegeringar till handlingarna.

Bilaga

Förslag till uppdaterad delegeringsförteckning med ändringar markerade